

Vestzaktheater De Kluit opent de deuren

Begin januari werd in Zeewolde 'de Kluit', centrum voor dans, muziek en theater geopend. De Kluit is het nieuwe onderkomen voor Balletschool Zeewolde en biedt tevens ruimte voor kleine theatergezelschappen.

De Kluit, vernoemd naar de kluiten die als tegenwicht in de trekkenwand werden gebruikt, is een particulier initiatief van Willem en Tilly Verhaar. In dit pand runt Tilly haar balletschool, terwijl het voor Willem dienst doet als theater, opslagruimte en showroom van zijn lichtbedrijf Licht&Zo.

Nieuwbouw

Willem Verhaar is een oude theaterrot in het vak. Hij is lang toneelmeester geweest bij diverse theaters in Nederland. Daarna heeft hij een aantal jaren verkoop gedaan bij Flashlight. Nu runt Willem sinds een jaar of vijf zijn eigen bedrijf Licht&Zo dat professionele theaterverlichting levert aan theaters en scholen en daarnaast ook onderhoud en advies biedt op het gebied van professionele theater-, show-, studio- en projectverlichting. Willem kent de theaterwereld dan ook van haver tot gort. "Al langer zochten Tilly en ik naar een gebouw waar we onze activiteiten ballet, theater en bedrijf konden combineren. Eerst hebben we gezocht naar bestaande gebouwen in Zeewolde, die na verbouwing zouden kunnen voldoen aan onze eisen, maar we konden niets geschikts vinden. Uiteindelijk hebben we toch gekozen

voor nieuwbouw." Architect Jan Looman heeft het 400 m² grote gebouw doordacht vormgegeven. Van de buitenzijde lijken twee ballerina's die elkaar in evenwicht houden, het dak op te tillen. Binnen valt de doordachte indeling op. Toneelzaal en (ballet)oefenruimte zijn van elkaar gescheiden door een wegdraaibare wand. Samen vormen ze een vestzaktheater, dat voorzien is van professioneel licht en geluid.

Programma van eisen

De indeling van De Kluit is volgens eigen ideeën en ervaringen tot stand gekomen. Willem: "Ik heb veel gezien in de theaters. Hoe het wel en vooral ook hoe niet moet. Ik heb zelfs ooit een brand meegemaakt en dan is het handig om goede vluchtwegen te hebben. Vandaar ook dat we brede toegangsdeuren naar de zaal en laad- en losruimte hebben gemaakt. Dit was niet persé een eis van de brandweer, maar van ons zelf. Bezoekers - ook minder validen in een rolstoel - kunnen zo gemakkelijker de zaal betreden." De capaciteit van de zaal is in totaal 150 mensen en het podium kan 60 mensen herbergen. "We hebben geen verhoogd podium, maar een vlakke vloer. Er is ook geen trekkenwand, maar een grid:

een buizenconstructie aan het plafond waar het licht en doeken voor de afstopping van het toneel aan hangen. Het is een vaste constructie en is dus niet beweegbaar." De Kluit heeft geen vaste tribunes, maar bouwt steeds voor elke voorstelling een tribune van praktikabels met losse stoelen daarop. "Dit werkt in de praktijk prima en kost een fractie van wat een in-schuifbare tribune kost. Volgens Willem wordt er in veel theaters en culturele centra nog gewerkt met verstelbare praktikabels. Het voordeel is dat je met delen van 1 bij 2 meter heel flexibel bent. Je kunt per voorstelling bepalen hoe steil de tribune loopt. Je kunt de tribune extra breed of hoog maken en als je weinig mensen verwacht kun je een kleinere tribune bouwen. Zelf verkoop ik ook praktikabels en ruil ik ook praktikabels in, die niet meer voldoen aan de eisen van de arboret vanwege het gewicht. De theaters schakelen nu massaal over op lichtgewicht praktikabels. Hier voldoen die oude praktikabels nog uitstekend. Omdat dit een particulier theater is, gelden hier de arboretregels in feite niet. Dat neemt niet weg dat we voldoen aan alle veiligheidseisen. Daarvoor heb ik te veel meegemaakt in de theaters. Zo zijn de stoelen op de praktikabels aan elkaar vast-

gemaakt. Dat is een eis. Het een en ander heeft veel papierwerk en overleg met de gemeente gekost. Alles wat je doet moet je kunnen verantwoorden. Vaak komt er dan iemand kijken van de gemeente die er nauwelijks verstand van heeft. Als je dan zegt dat je veertig jaar ervaring hebt, dan kijken ze wel op."

Geluid

Het gebouw functioneert zoals verwacht. Het is een metalen doos. "Om nagalm te voorkomen hebben we in de spanten gaatjes gemaakt, waardoor de nagalm-tijd tot een acceptabel niveau is teruggebracht. Dat moet ook wel, want er hangt een behoorlijke geluidsinstallatie in waar iedereen van zegt dat 'ie zo goed klinkt. Ik ben zo unfair geweest om de merkjes weg te zagen omdat iedereen roept: dat kan niet, dat moet minstens een installatie van Meyer zijn of Electrovoice zijn. Ik lever hier het bewijs dat het ook anders kan en heb zelf een geluidsinstallatie uit diverse merken samengesteld. Ik ben geen geluidstechnicus, maar een lichttechnicus, maar heb wel jarenlang tijdens voorstellingen meegekeken over de schouder van de geluidstechnicus en daar heb ik veel van

opgestoken. De geluidsinstallatie bestaat uit een bas, een midden en hoog cluster en monitorspeakers, waarbij we de installatie kunnen scheiden apart voor de balletzaal, waar alleen mid en hoog wordt gebruikt, terwijl bij voorstellingen de totale geluidsinstallatie in bedrijf is." De installatie wordt aangestuurd door twee mengtafels: een kleinere voor de balletzaal en een grotere voor het theater.

Licht

De lichtinstallatie die De Kluit heeft hangen, is niet alledaags. Terwijl een normaal theater vaak een lichtinstallatie heeft hangen van een bepaald merk, hangen hier spullen van allerlei merken door elkaar. Zelfs uit China. Willem: "Ik heb een aantal producten die uit China komen en waarmee ik ook kleinere gezelschappen en kleine theaters kan laten zien dat je niet altijd dure dimmers van 500 euro per stuk hoeft aan te schaffen. En wat uit China komt wordt steeds beter in vergelijking met tien jaar geleden. De Chinezen leren snel bij en vervaardigen producten die kunnen wedijveren met de bekende merken. Schroef maar eens een spot open van een Engels merk. In negen van de tien gevallen komt

de printplaat uit China. Uiteraard verkoop ik niet alleen producten uit China, maar ook de reguliere merken. Als Licht&Zo ben ik merkonafhankelijk en kan ik afhankelijk van het budget en wensen zowel een duurdere spot als een goedkopere offeren. Door prijsbewust in te kopen, valt een heleboel te besparen. Zeker in kleinere theaters, waar vaak weinig budget voorhanden is. Goedkoop hoeft niet altijd duurkoop te zijn. In mijn eigen theater hangen diverse spots van Chinese makelij, die ik op deze manier ook eerst kan uitproberen. Zo gebruiken we hier voor tegenlicht RGB LED Spots. Men begint dan al gauw te roepen dat het vermogen van deze spots nog niet voldoende is en het kleurenspectrum niet toereikend. Wat het laatste betreft kan ik niet alle kleuren zoals de meest gangbare (118, 111 of 147) exact nabootsen, maar in de voorstellingen hier voldoen deze spots het uitstekend. Bijkomend voordeel van led spots is dat ze nauwelijks warmte leveren en dat ze wat betreft aanschaf niet al te duur zijn." Willem verwacht dat led spots de toekomst hebben: "In deze spots zitten ook ingebouwde dimmers. Dus je hebt geen dure dimmerpacks meer nodig om je licht te kunnen aansturen. Voor het aansturen gebruik ik diverse lichttafels. Het is net wat ik in huis heb. Verlichting, dimmers, besturingsystemen, lampen, rookmachines, dat wisselt hier constant."

Programmering

De Kluit werd ingewijd met een Open Dag en met de musical Schateiland, een eigen productie. "Ons theater is ook niet bedoeld voor grote voorstellingen, maar juist voor kleine voorstellingen met cabaret en muziek. We zijn een ongesubsidieerd theater, maar we zitten al aardig vol met ballet en de ruimte van de balletschool wordt ook verhuurd aan een school voor zeven uur in de week als gymles. We zijn wel bezig met de programmering en willen toe naar een voorstelling per maand. Daarbij worden we ook geholpen door bevriende collega's uit de theaterwereld, die ingangen hebben bij de impresariaten. Verder hebben we de gemeente aangeschreven om subsidie te krijgen voor kindervoorstellingen. Die hebben we inmiddels gekregen. Tilly en ik hebben nog een afgebakend pad voor dit theater. We laten de dingen in het begin nog op ons afkomen om uiteindelijk te komen tot een regulier programma voor De Kluit."